

XXI століття (гендерних, феміністичних, зелених, нових антирасистських, радикальних політичних, націоналістичних), в нових культурних рухах через Інтернет-індустрію, галузь моди, шоу-бізнес, інші форми новітньої мас-культури тощо.

Література:

1. Кастельс Мануель. Информационная эпоха : экономика, общество и культура / Мануэль Кастельс // ГУ- ВШЭ.- 2000.-608 с.
2. Нагорна Л.П. Соціокультурна ідентичність: пастки ціннісних розмежувань / Л.П. Нагорна // ПІКНД ім.І.Ф.Кураса НАН України.- 2011.- 272 с.
3. Руденко Ю.Ю. Консолідаційна модель національної ідентичності: від теорії суверенітету до теорії політично\ модернізації / Ю.Ю. Руденко // Видавництво Людмила.- 2020. - 354 с.
4. Уэбстер Фрэнк. Теории информационного общества / Фрэнк Уэбстер // Аспект Пресс.- 2004.- 400 с.

Міхальова Ю. О.

*аспірантка кафедри філософії, соціології
та менеджменту соціокультурної діяльності
Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К.Д. Ушинського*

ФІЛОСОФСЬКЕ-РЕФЛЕКСИВНЕ ОСМИСЛЕННЯ СЕНСУ ЛЮБОВІ

Однією з найбільш привабливих і багатограних проблем філософської науки безумовно виступає любов. Але говорячи про сенсі любові в контексті реальної соціальної реальності актуальність філософських пошуків стає ще більш важливою та значущою. Актуальність проблеми дослідження сенсу любові можна також висловити як протиріччя того, що потреба відчути, розпізнати, зрозуміти, знайти, усвідомити сенс і значимість Любові, здається, зростає, тоді як можливості зберігають свою обмеженість.

Серед наукових праць, присвячених філософському осмисленню сенсу і Любові, перш за все треба назвати книги В. Соловйова «Сенс любові» [1], Е. Фромма «Мистецтво любити» [2], В. Франкла «Людина у пошуках сенсу», в якій знаходимо глибокі роздуми вченого про силу любові[3]. Крім цього, необхідно відзначити відому книгу А. Маслоу «Мотивація та особистість», в якій представлені оцінки дослідника про роль та значення любові для розвитку самоактуалізованих індивідів, а також його критика психологічної науки про відсутність розробок у цьому напрямі: «Дивно, але проблема любові досі майже не досліджувалась експериментальними методами. Особливо дивним здається мені мовчання психологів, бо хто, якщо не вони, мають говорити про кохання?» [4, с. 261].

В якості ілюстрації типових ідеальних уявлень про Любов можна навести фрагмент з роботи В. Франкла, в якому він представляє невелику добірку оцінок низки дослідників: «Шелер визначає любов як духовний рух до найвищої цінності коханої людини, як духовний акт, в якому досягається ця найвища цінність (він називає її «рятуванням» людини). Шпрангер робить аналогічне зауваження про те, що кохання «охоплює» потенційні ціннісні можливості в коханій людині. Фон Хаттінгберг висловлює це по-іншому: любов бачить людину такою, якою її «припускав» при створенні бог» [3, с. 259].

У сучасному суспільстві Любов з поняття філософсько-релігійного, художньо-літературного стає соціальною проблемою, пов'язаною зі страхами та переживаннями про Любов - її незнаходженням, неповноцінністю, відсутністю, втратою тощо. Тому чітко позначилося і стало посилюватися протиріччя між потребою реалізувати сенс любові та

можливостями її реалізації в реальних соціальних обставинах. Так, В. Соловйов в роботі «Сенс любові» зазначає, що «істинному буттю... протилежне у світі матеріальне буття – те, що придушує своєю безглуздою завзятістю і любов і не дає здійснитися її сенсу» [1, з. 51].

В.Соловйов і Е.Фромм у своїх пошуках сенсу любові приходять до схожого висновку: справжня Любов в сучасному суспільстві – це по суті своїй мужній вчинок, подвиг. «У нашому матеріальному середовищі не можна зберегти справжню любов, якщо не зрозуміти і не прийняти його як моральний подвиг» [1, с. 48]; «Щоб любити і бути коханим, потрібна мужність, мужність визнати деякі цінності абсолютними і, зробивши крок, поставити на них усі» [2, с. 200]. Але на подвиг, як відомо, здатні мало хто. Значить, і говорити про сенс любові можна щодо небагатьох особистостей. Більшість людей не готові робити героїчні дії заради кохання, один одного, а, зрештою, в ім'я свого високого морального та духовного «Я».

Підставою для осмисленої, справжньої любові виступає безкорисливість. «Кохання завжди великодушне, – пише А.Г.Маслоу. Немає нічого бажанішого для люблячої людини, ніж дарувати радість і задоволення коханому, йому подобається робити щось для свого коханого, йому приємно бачити його щасливим»[4, с. 263]. «Люди, які кохають друг друга, отримують особливу насолоду від можливості бути щирими, їм дає особливу радість ділитися секретами один з одним» [4, с. 263]. Можна також згадати знамените висловлювання Антуана де Сент-Екзюпері: «Справжнє кохання, починається там, де нічого не чекають взамен» [5], а також таке: «Завдяки твоїй любові набуває сенсу все, що з тобою відбувається» [5]. Але в сучасному суспільстві система соціальних зв'язків та відносин переважно побудована на користі та прагматизмі.

У цих соціальних умовах у коханні залишається переважно своєрідний рятівний сенс, який полягає в тому, що можна «ховатися в кохання» (постійно чи періодично) як у відчуття тимчасового (короткочасного) комфорту. Е.Фромм це характеризує альянсом двох «проти світу». «Ця концепція любові і шлюбу, – пише дослідник, – наголошує на тому, щоб знайти притулок від нестерпного почуття самотності. У «коханні» людина нарешті знаходить притулок та порятунок від самотності. Двоє утворюють альянс проти світу, і цей егоїзм удвох помилково сприймають за любов і близькість»[2, с. 160].

Таким чином, реалізація сенсу любові (взаємне, безкорисливе та проникливе вдосконалення двох людей, що люблять) у прив'язці до соціальності виглядає більш ніж проблематично. Оскільки практично всі пласти життєвого буття людини переповнені умовами та умовностями, що знищують будь-які бажання дотримуватися класичних принципів справжнього кохання. Але як зробити так, щоб, наприклад, замість конкуренції була співтворчість, замість культу грошей моральність, як зробити нормою інший рівень відносин між людьми, які, по суті, вважаються «Любов'ю»? Тому погодимося з думкою А. Маслоу: «Ми повинні зрозуміти, що таке любов, маємо навчитися виховувати її... – інакше світ буде захльоснутий ненавистю та недовірою» [4, с. 261].

Література:

1. Соловьев В. Смысл любви / В. Соловьев / Сост. В.А. Роменец. К.: Либидь АСКИ, 1991. 64 с.;
2. Фромм Э. Искусство любить / Э. Фромм; [пер. с англ.; под ред. Д.А.Леонтьева]. 2-е изд. СПб.: Азбука, 202. – 224 с.;
3. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник / В.Франкл ; [пер. с англ. и нем. / общ. ред. Л.Я.Гозмана и Д.А.Леонтьева]. М. : Прогресс, 1990. 368 с.
4. Маслоу А. Мотивация и личность / А. Маслоу; [пер. с англ. А.М.Татлыбаевой]. СПб.: Евразия, 1999. 478 с.

5. Сент-Экзюпери А. Цитадель [Електронний ресурс] / А. де Сент-Экзюпери. Режим доступу: https://librebook.me/citadel_4/vol1/13 (дата звернення: 25.11.2021)

Чезлова Я. Я.

Комунальна установа «Одеський інклюзивно-ресурсний центр №6»

ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНІ ЦЕНТРИ: РІВНИЙ ДОСТУП ДО ЯКІСНОЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Розвиток «Нової української школи» в контексті сучасної освіти передбачає розбудову інклюзивної освіти, яка в свою чергу має на меті забезпечення індивідуальних особливостей розвитку та сприятливого освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами. Сучасне суспільство поступово відходить від медичної моделі та рухається у напрямку соціальної моделі осіб з інвалідністю. Для осіб з особливими освітніми потребами та їх батьків, педагогів інклюзивних класів, груп закладів дошкільної освіти необхідна міжособистісна взаємодія, взаєморозуміння, підтримка, на допомогу їм створені інклюзивно-ресурсні центри.

Інклюзивно-ресурсний центр є установою, що утворюється з метою забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття освіти, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи (далі - комплексна оцінка) та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу [1, с.2]

Консультацію щодо раннього розвитку дитини, створення необхідних для неї умов, за необхідності – і допомогу, можна отримати у інклюзивно-ресурсних центрах. Для цього батькам не потрібно жодних направлень і дозволів. Вони можуть відвідати інклюзивно-ресурсний центр з власної ініціативи [3, с.171].

У своїй діяльності фахівці інклюзивно-ресурсного центру не керуються медичними заключениями, що створює протиріччя між встановленим медичним діагнозом та системою діагностування за новітніми європейськими методиками «CASD» (опитувальник розладу аутистичного спектра), «Conners-3» (шкала оцінювання розладу дефіциту уваги та гіперактивності), «Leiter-3» (міжнародна шкала продуктивності Лейтера), «WISC-IV» (шкала інтелекту Векслера для дітей) та «PEP-3» (індивідуалізоване психоосвітнє оцінювання дітей з розладами аутистичного спектра) [2, с.274].

Нормативно-правова база щодо діяльності інклюзивно-ресурсних центрів постійно удосконалюється, так нещодавно внесено зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Розширено нижні межові вікові рамки діагностування дітей для проведення комплексної оцінки розвитку: відтепер можуть звертатись діти від народження, а не з двох річного віку, як було раніше, визначено основні завдання інклюзивно-ресурсних центрів:

- ▶ проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб;
- ▶ надання рекомендацій закладам освіти щодо розроблення індивідуальної програми розвитку особи;
- ▶ консультування батьків, інших законних представників особи з особливими освітніми потребами щодо особливостей її розвитку;
- ▶ забезпечення участі педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру;
- ▶ у діяльності команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами;